

ZORG & ZEGGENSCHAP

Nr. 64 | zomer
2023
Een uitgave van

loc
Waardevolle
zorg

Radicale vernieuwer de Reigershoeve:

“Het kan echt anders”

**Coachingstrajecten
cliëntenraden**

Samen op weg naar passende
medezeggenschap

**Bescherm de
privacy in de ggz**

Steun cliënten en behandelaren
in rechtszaak tegen NZa

Radicale vernieuwers bij elkaar op bezoek

“Het kan écht anders”

Tekst: **Pien Heuts**

Tijdens de Week van de Radicale vernieuwing, eind 2022, ontmoetten en inspireerden deelnemers van de verschillende vernieuwingsbewegingen elkaar. Woonzorgboerderij de Reigershoeve, waar mensen met dementie wonen, en de vooral op jongeren gerichte woonleergemeenschap Het Dagelijks Bestaan blijken veel raakvlakken te hebben. En zochten elkaar op.

De moestuin, die zich aan weerszijden van het pad uitstrekt, ligt er mooi bij. Verderop staan geiten te herkauwen, terwijl een vrijwilliger probeert poes Tommie te vangen. De zon schijnt uitbundig op de vier groepswoningen, mét eigen voordeur, van woonzorgboerderij de Reigershoeve waar 27 mensen met dementie wonen. Aan het einde van de moestuin, naast een van de dagbestedingsruimtes en het café staat het logeerhuis. Hier kunnen drie mensen met dementie maximaal drie weken verblijven en zodoende partner of mantelzorger even een *break* gunnen.

Op deze lentedag brengt Ingrid Rebel, ambassadeur van Het Dagelijks Bestaan en coördinator Radicale vernieuwing jeugdzorg, een tegenbezoek aan de Reigershoeve in Heemskerk, deelnemer van Radicale vernieuwing zorg. Beide organisaties hebben gemeen dat ze vernieuwend zijn, deel uitmaken van de gemeenschap en zorg bieden die aansluit bij de behoeften van mensen.

Veilig en waardevol

In 2013 openden Henk Smit en dochter Dieneke de deuren van de Reigershoeve. “Ik vond het heel erg mijn opa met dementie in het verpleeghuis te zien verpie-teren”, blikt Dieneke terug. “Hij wandelde altijd graag, zat opeens opgesloten en kreeg nauwelijks meer iets aangeboden. Hij rammelde aan de deuren. Kreeg het stempel dat hij vervelend en agressief was. Zo ontstond de droom een mooie plek te creëren voor mensen met dementie. Een plek waar bewoners, medewerkers en vrijwilligers zich veilig voelen en zich van waarde voelen.” Ingrid: “Luisteren, aansluiten en meebewegen – dat is waar het in zorg omdraait.”

Het kan wél. Een aantal keren klinkt dit mantra tijdens het gesprek. Moeiteloos schudden bestuurders Bernadette Willemse en Dieneke Smit de voorbeelden uit hun mouw. Zoals de meneer die euthanasie wilde,

Bernadette Willemse (links) en Dieneke Smit: "Zorgen dat het leven van mensen met dementie kan doorgaan op een waardevolle manier, in een gelijkwaardige omgeving, is de missie."

omdat het zijn echtgenote niet meer lukte voor hem te zorgen. Op de Reigershoeve kon hij de laatste vijf maanden van zijn leven zichzelf zijn, kwam hij tot rust en herstelde de relatie met zijn vrouw zich zelfs. Of de vrouw, ver in dementie, die opbloeide in de mooie omgeving. Minder bang en onrustig was. Die kon genieten van de bloemen die het team voor haar plukte. En haar familie, die het aanvankelijk moeilijk had met de verhuizing, zag dat ze het op de Reigershoeve veel beter had. Maar ook de deelnemers aan de Ontmoetingsplek (dagbesteding) krijgen hier de mogelijkheid betekenisvolle activiteiten te doen, die in het verlengde van hun hobby of passie liggen. Zorgen dat het leven van mensen met dementie kan doorgaan op een zo waardevolle manier, in een gelijkwaardige omgeving, is de missie. De Reigershoeve is het laatste thuis van veel mensen. Waar je zelf bepaalt wanneer je opstaat, hoe laat je naar bed gaat, wat je eet en hoe je je dag invult. Er wordt niet óver maar mét de bewoners gepraat. Niet voor niets staan inmiddels 275 mensen op de wachtlijst.

Ja, maar

Binnen de beweging Radicale vernieuwing en op andere plekken dragen Dieneke en Bernadette, via workshops en rondleidingen, uit wat het betekent als je echt kijkt en aansluit bij wat mensen zelf willen en nodig

hebben. Bernadette: "Je stuit vaak op het 'ja, maar' van betrokkenen in de zorg. 'Dat kan bij ons niet'. Het is ook ingewikkeld vernieuwingen in je eentje voor elkaar te krijgen. De cirkel van invloed van medewerkers is vaak beperkt." Ingrid: "De hele organisatie moet om. Het oude zorgsysteem is keihard aan het crashen."

"Het oude zorgsysteem is keihard aan het crashen"

In tegenstelling tot andere zorgorganisaties heeft de plat georganiseerde Reigershoeve geen gebrek aan personeel (65) en vrijwilligers (75). "We vormen een betrokken familie die een bepaald soort mensen aantrekt", vertelt Dieneke. "Mensen die zich verbonden voelen met onze visie. Dat je mensen met dementie als gelijke ziet, dat je je wilt hechten aan bewoners, dat je ziet wat ze nodig hebben op dat specifieke moment. Een simpel voorbeeld? Een bewoonster sliep al een tijdje heel slecht. Tot iemand uit het team op het idee kwam een afdruk van haar echtgenoot op het kussensloop te printen. Fantastisch. De bewoonster voelt zich sindsdien 's nachts veel prettiger." De 65 zorgmedewerkers

Een plek waar bewoners, medewerkers en vrijwilligers zich veilig en van waarde voelen.

hebben maandelijks een gesprek met een psycholoog in zogeheten omgangsoverleggen. Bernadette: “Daarnaast halen we bij medewerkers, familie en vrijwilligers verhalen en ervaringen op. Doen we wat we beloven?”

Niet boeiend

Samen met de Noord-Hollandse zorgorganisaties Warm Thuis en woonzorggroep Samen en twee roc's heeft de Reigershoeve een eigen zorgopleiding opgericht. Inmiddels wordt dit 'fieldlab' door nog eens vijf zorgorganisaties gedragen. Achttien van de 65 medewerkers zijn opgeleid in dit fieldlab. Dieneke: “Omdat ik bij reguliere opleidingen gastlessen gaf over mensen met dementie, zag ik hoe weinig aandacht er was voor het levenslooperspectief van mensen. Logisch dat studen-

ten de doelgroep 'niet boeiend' vinden. Terwijl het zo mooi is te leren zien wat de behoeften van mensen zijn. Hoe je persoonsgerichte zorg biedt. Hoe je aansluit bij mensen. Als je op die manier je vak mag uitoefenen en verantwoordelijkheid mag nemen, is het een heel ander verhaal.”

Om zoveel mogelijk voor mensen die met dementie leven te betekenen, nam de Reigershoeve begin dit jaar het initiatief tot 'Uitjezorg' voor de regio IJmond. Samen plezierige activiteiten doen is het motto. Ook is er een zelfhulpgroep voor naasten. Bernadette: “Mensen moeten steeds langer zelfstandig thuis blijven wonen. Door mantelzorgers, naasten en mensen met dementie bij elkaar te brengen, kunnen ze elkaar steunen en helpen. Daarnaast bieden we via de 'Bezige reigers' dagbesteding buiten het terrein van de Reigershoeve aan. Zo straalt de visie en droom van de Reigershoeve ook af op de regio.”

Zie ook het artikel in Z&Z 01-2023 over het bezoek aan het Dagelijks Bestaan.

Meer informatie: www.radicalevernieuwing.nl en www.rvjeugd zorg.nl

“Reguliere opleidingen hebben weinig aandacht voor het levenslooperspectief van mensen”